

Hvilket skogbruk trenger vi for å sikre biologisk mangfold?

PEFC-konferanse 22. april 2020

Kristin Thorsrud Teien

Forskningssjef, NINA Oslo





Science and Policy
for People and Nature

ipcc

INTERGOVERNMENTAL PANEL ON climate change



WMO



UNEP

Ekosystemtjänster i skogen

Skogens ekosystem är mångfunktionella och bidrar med flera olika samhällsviktiga funktioner som till exempel produktion av träråvara. De mer synliga ekosystemtjänsterna påverkar och är beroende av andra som inte är så synliga såsom närings- och vattenreglering.

Stadig och säker mark

genom rötternas förmåga att binda mark och vatten.

Livsmedel

såsom bär, svamp och kött från vilt.

Träråvara och bioenergi

genom avverkning av träd till massa- och pappersindustrin och till sågverken och genom grenar, toppar och gallrade träd till bränsle.

Naturupplevelser

med allt vad det innebär för enskilda människors livskvalitet och för turismen.

Översvämningsskydd

genom trädens vattenupptag och rikligt förnalager (jordskikt med delvis nedbrutet växtmaterial) och vattenmagasinering i så kallade sumpskogar.

Näringstillförsel

och återvinning av näring som skogen behöver ges av svampar och mikroorganismer i marken.

Klimatreglering

genom lagring av kol i träd och mark samt temperaturutjämning.

Skadedjursbekämpning

genom att skogens egna små och stora rovdjur och parasiter är naturliga fiender till arter som kan uppträda som skadegörare.

Pollinering

för både skogens egna arter såsom blåbär och lingon och för jordbruks- och trädgårdsgrödor.



Biologisk mangfold i skog

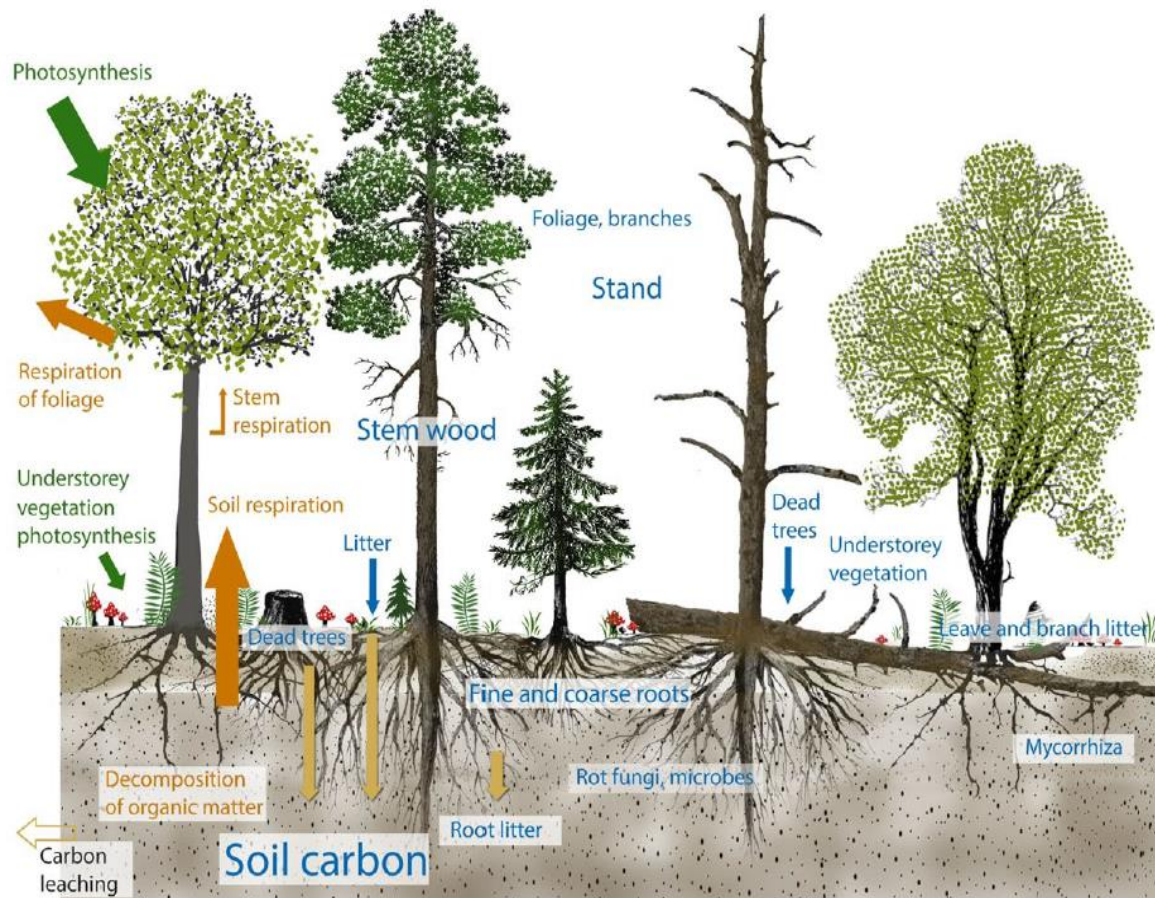
- 48 % av de truede artene lever i skog
- Et svært stort arts mangfold og stor andel av de truede artene er knyttet til egenskaper ved gammel skog
- Vil mengden død ved fortsette å øke?
- Er mengden og fordelingen i landskapet slik at artene vil overleve på lang sikt?
- Både skogvern og gode miljøtiltak i skogbruket vil dermed ha stor betydning framover



Skogens karbonsyklus

Skog lagrer 32 % av alt karbon i Norge

Fordeling på stående kubikkmasse, død ved og i jord



Revisjon av PEFC standarden – noen utfordringer

- Klimaendringer medfører risiko for endringer og skader i skog
 - ▶ inkludert mulige konsekvenser for andre økosystemer (avrenning, erosjon mv)
- Skogbruket har påvirkning på det biologiske mangfoldet og på karbonlagring
- Et stort antall arter i skogen er truet
- Skogsdrift medfører karbonlekkasje og bremser karbonakkumulering i karbonlageret i skogsjorda

Revisjon av PEFC standarden – målsetninger

- Følgende må sikres på lang sikt;
 - ▶ skogproduksjon
 - ▶ ivaretagelse av verdier og naturgoder i skogen, herunder bevaring av naturmangfold, karbonlager og andre miljøhensyn
- Ta hensyn til langsiktig klimatilpasning og redusere risiko for negative effekter av klimaendringer
- Driften bør minimere karbonlekkasje og optimalisere opptak og lagring i jord og skog
- Bør ivareta alle skogens naturgoder og verdier

Viktige punkter for biologisk mangfold (og klima)

- Tilstrekkelig grov/stor død ved
- Tilstrekkelig arealer med høy økologisk kvalitet/tilstand
- God konnektivitet
- Lengre rotasjonstid
- Hensynsfulle driftsformer
- Unngå jordforstyrrelse
- Minimere gjødsling

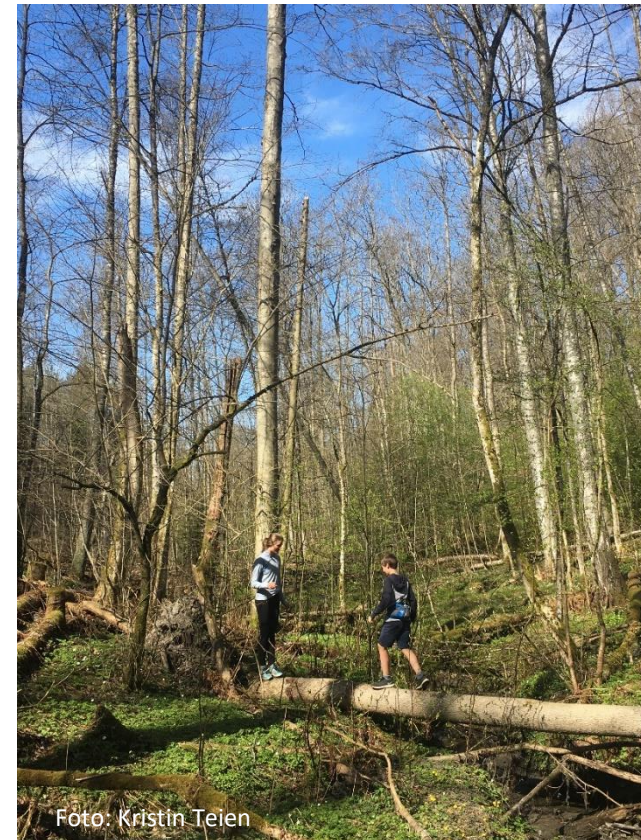


Foto: Kristin Teien

Revisjon av PEFC standarden – noen sjekkpunkter

- Er ny kunnskap tatt i bruk?
- Tar det tilstrekkelig hensyn til klimaendringer og *klimatilpasning*?
- Er totalareal som settes av tilstrekkelig for å ivareta naturmangfoldet på lang sikt?
- Fanger det godt opp påvirkninger fra skogbruksdriften – på natur og for andre interesser?
- Hvordan sikre beste driftsformer for å ivareta natur og karbonlagre/opptak?



Foto: Kristin Teien

Fortsatt mangelfull kunnskap

Hva er langtidskonsekvenser av endring av jordbiota som følge av skogbruk?

Hva slags tiltak/drift er best mht å redusere risiko som følge av klimaendringer?

Hva er god nok tilstand i skogsarealer for å sikre langsiktig overlevelse av truede arter?

Hvor mye av slike arealer trengs for at truede arter skal overleve på lang sikt og for å sikre økologisk funksjon (og naturgoder)?

Takk for meg

